

## Nutrició i dietètica

2014/2015

Codi: 101881

Crèdits: 6

| Titulació                    | Tipus | Curs | Semestre |
|------------------------------|-------|------|----------|
| 2501230 Ciències Biomèdiques | OT    | 4    | 0        |

### Professor de contacte

Nom: Montserrat Solanas García

Correu electrònic: Montserrat.Solanas@uab.cat

### Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

### Equip docent

Enrique Domingo Ribas

Eduard Escrich Escriche

Vicente Martínez Perea

Maria Isabel Sospedra Lopez

Raquel Moral Cabrera

### Prerequisits

És molt convenient que l'estudiant hagi assolit coneixements i competències bàsiques de bioquímica, fisiologia i fisiopatologia.

### Objectius

L'assignatura Nutrició i Dietètica es programa durant el segon semestre del quart curs del Grau de Ciències Biomèdiques i desenvolupa els continguts bàsics de la nutrició humana, de la nutrició en situacions fisiològiques especials, de la nutrició en l'àmbit de la salut pública així com algunes de les principals interaccions entre la nutrició, la salut i la patologia. Així mateix desenvolupa les pautes nutricionals per a l'elaboració de dietes en el context de l'alimentació saludable.

L'objectiu general de l'assignatura consisteix en l'adquisició dels coneixements, les habilitats i les actituds en els diferents àmbits de la nutrició i la dietètica.

### Competències

- Actuar respectant els aspectes ètics i legals de la investigació i de les activitats professionals.
- Comunicar i aplicar els coneixements en el debat públic i cultural.
- Demostrar que es coneixen els conceptes i el llenguatge de les ciències biomèdiques com cal per a seguir adequadament la bibliografia biomèdica.
- Demostrar que es coneixen i es comprenen conceptual i experimentalment les bases moleculars i cel·lulars rellevants en patologies humanes i animals.
- Desenvolupar coneixement científic, pensament crític i creativitat.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

- Desenvolupar habilitats d'autoaprenentatge i motivació per continuar la seva formació en el nivell de postgrau.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar i comprendre els continus avenços i reptes en la investigació.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Treballar com a part d'un grup juntament amb altres professionals, comprendre'n els punts de vista i cooperar-hi de forma constructiva.

## Resultats d'aprenentatge

1. Actuar respectant els aspectes ètics i legals de la investigació i de les activitats professionals.
2. Comprendre les bases moleculars i cel·lulars del càncer, les causes del seu desenvolupament i les bases del seu tractament.
3. Comunicar i aplicar els coneixements en el debat públic i cultural.
4. Desenvolupar coneixement científic, pensament crític i creativitat.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Desenvolupar habilitats d'autoaprenentatge i motivació per continuar la seva formació en el nivell de postgrau.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
8. Identificar i comprendre els continus avenços i reptes en la investigació.
9. Identificar les principals patologies que augmenten la seva incidència amb l'envelliment.
10. Malalties metabòliques. Descriure l'etiopatogènia, la fisiopatologia i les característiques bàsiques de les principals síndromes i malalties que afecten el metabolisme i l'estat nutritiu, incloent-hi la diabetis.
11. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
12. Treballar com a part d'un grup juntament amb altres professionals, comprendre'n els punts de vista i cooperar-hi de forma constructiva.
13. Utilitzar correctament la terminologia mèdica i els seus llibres de text i de consulta

## Continguts

- Bases fisiològiques i metabòliques de la nutrició.
- Nutrients: conceptes i classificació.
- Energia.
- Ingestes recomanades d'energia i nutrients.
- Aliments: components, funcions i classificació.
- Guies alimentàries i taules de composició dels aliments.
- Alimentació equilibrada: Pautes per a l'elaboració de dietes.
- Noves tendències en alimentació humana.
- Nutrició en situacions fisiològiques especials.
- Vegetarianisme i dietes alternatives.
- Nutrició i Salut pública.
- Hàbits alimentaris i salut: Interaccions.
- Interaccions entre nutrients i fàrmacs.
- Introducció a la nutrigenòmica, la nutrigenètica i la nutriepegenètica.

## Metodologia

| TIPUS D'ACTIVITAT  | ACTIVITAT                                                                                                                                         | HORES |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Dirigides (30%)    | Classes teòriques amb suport de TIC                                                                                                               | 34    |
|                    | Pràctiques de laboratori instrumental                                                                                                             | 3     |
|                    | Seminaris de presentació i discussió de casos i problemes                                                                                         | 8     |
| Supervisades (10%) | Tutories de suport per a la comprensió de la matèria i desenvolupament dels objectius d'aprenentatge marcats                                      | 15    |
| Autònomes (55%)    | Preparació dels seminaris de casos i problemes: anàlisi del problema, cerca d'informació, redacció de les respostes, preparació de la presentació | 20    |
|                    | Preparació dels objectius de coneixements i habilitats proposats. Cerca d'informació, realització d'esquemes i resums i assimilació conceptual    | 63    |
|                    | Estudi personal                                                                                                                                   |       |
| Avaluació (5%)     | Proves escrites                                                                                                                                   | 7     |
|                    | Avaluació continuada i formativa                                                                                                                  |       |

## Activitats formatives

| Títol                            | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                 |       |      |                          |
| Classes teòriques amb suport TIC | 34    | 1,36 | 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 13 |

|                                                                                                                          |    |      |                                           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|------|-------------------------------------------|
| Pràctiques de laboratori instrumental                                                                                    | 3  | 0,12 | 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13           |
| Seminaris de presentació i discussió de casos i problemes                                                                | 8  | 0,32 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 |
| Tipus: Supervisades                                                                                                      |    |      |                                           |
| Tutories de suport per a la comprensió de la matèria i desenvolupament dels objectius d'aprenentatge marcats             | 15 | 0,6  | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13            |
| Tipus: Autònomes                                                                                                         |    |      |                                           |
| Preparació dels seminaris de casos i problemes, dels objectius de coneixements i habilitats proposats, i estudi personal | 83 | 3,32 | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13            |

## Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura són avaluades mitjançant:

### - Avaluació continuada:

1) Exàmens de proves objectives o preguntes curtes per avaluar la comprensió i el coneixement dels conceptes desenvolupats en els diferents apartats de l'assignatura i que l'alumne ha d'haver adquirit tant a les classes teòriques com pràctiques, així com en el seu propi autoaprenentatge (75% de la nota final de l'assignatura).

És requisit imprescindible obtenir una nota superior o igual a 5,0 en aquest apartat per aprovar l'assignatura.

2) Avaluació de casos i pràctiques de laboratori (25% de la nota final de l'assignatura):

- Casos i problemes treballats a les pràctiques d'aula, mitjançant presentació de treballs, qüestionaris i/o proves escrites.

- Coneixements i habilitats pràctics, mitjançant presentació de resultats, qüestionaris i/o proves escrites, desenvolupats a les pràctiques de laboratori.

Per aprovar l'assignatura cal treure un mínim de 5.0 en la nota final (75% nota proves escrites (1) + 25% nota casos i pràctiques (2)).

### - Examen final:

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura per mitjà de l'avaluació continuada al llarg del curs podran realitzar un examen final, la nota del qual representarà el 100% de la nota final de l'assignatura.

Els estudiants que superin l'assignatura per avaluació continuada no han de fer la prova final, a menys que vulguin presentar-s'hi per pujar nota.

Es considerarà superada l'assignatura quan la nota final sigui superior o igual a 5.0.

Es considerarà com a "no presentat" l'alumne que no es presenti a cap de les sessions d'exàmens programades.

Per a cadascun dels exàmens de l'assignatura s'establirà un període de revisió adequadament publicat.

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                                                          | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|-------------------------------------------|
| Avaluació de la discussió i resolució dels casos i problemes i de les pràctiques de laboratori | 25% | 3     | 0,12 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 |
| Proves escrites                                                                                | 75% | 4     | 0,16 | 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 13               |

## Bibliografia

- Escott-Stump S. Nutrición, diagnóstico y tratamiento, 6ª ed. Wolters Kluwer-Lippincott Williams & Wilkins, 2010.
- Gil A. Tratado de Nutrición, 2ª ed. Editorial Médica Panamericana, 2010.
- Mahan LK, Escott-Stump S. Krauses's Food & Nutrition Therapy, 12 ed. Saunders-Elsevier, 2008.
- Mataix J. Nutrición y Alimentación Humana, 2ª ed. Ergón 2009.
- Organización Médica Colegial de España y Ministerio de Sanidad y Consumo. Guía de Buena Práctica Clínica en el Consejo Dietético. Editorial International marketing & Communication, SA. Madrid, 2005.
- Sociedad Española de Nutrición Comunitaria. Guía de la alimentación saludable. SENC, Madrid 2004.

### Bibliografía de consulta:

- Guyton AC, Hall JE. Tratado de Fisiología Médica, 11ª ed. Elsevier-Saunders, 2006.
- Tresguerres JAF. Fisiología Humana, 4ª ed. McGraw Hill-Interamericana, 2010.